

Dosarul nr. 3ra-432/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de Societatea Comercială „Gal Transervice” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Gal Transervice” Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „Mono-S-Surugiu” împotriva Agenției Naționale Transport Auto cu privire la constatarea încălcării legislației la examinarea cererii, contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea Comercială „Gal Transervice” Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „Mono-S-Surugiu” și a fost menținută hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 21 iulie 2017, SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu” au depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale Transport Auto, Valeriu Baciu (directorul ANTA), Cornel Chitoroagă (șef al Direcției juridice a ANTA) și Larisa Cernenco (funcționar al ANTA), cu privire la constatarea încălcării legislației la examinarea cererii, contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantii au indicat că prin decizia nr. 28 din 22 mai 2017 a Agenției Naționale Transport Auto, pentru admiterea suspendărilor la deservirea rutei Hîncești 09.00 – Moscova 11.00, după cum urmează: 01 septembrie 2016 – 30 septembrie 2016 – 38 %, 01 octombrie 2016 – 31 octombrie 2016 – 100 %, 01 noiembrie 2016 – 30 noiembrie 2016 – 100 %, 01 decembrie 2016 – 31 decembrie 2016 – 100 %, 01 ianuarie 2017 – 31 ianuarie 2017 – 25 %, 01 februarie 2017 – 28 februarie 2017 – 25 %, 01 martie 2017 – 31 martie 2017 – 75 % și 01 aprilie 2017 – 30 aprilie 2017 – 100 %, au fost retrase de la SC „Gal Transervice” SRL autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional nr. 0301350, nr. 0301351 și nr. 0301352 din 12 iulie 2016, eliberate pentru deservirea rutei vizate.

Iar, prin decizia nr. 29 din 22 mai 2017 a Agenției Naționale Transport Auto, pentru admiterea suspendărilor la deservirea rutei Hîncești 09.00 – Moscova 11.00, după cum urmează: 01 septembrie 2016 – 30 septembrie 2016 – 44 %, 01 octombrie 2016 – 31 octombrie 2016 – 100 %, 01 noiembrie 2016 – 30 noiembrie 2016 – 100 %, 01 decembrie 2016 – 31 decembrie 2016 – 40 %, 01 februarie 2017 – 28 februarie 2017 – 75 %, 01 martie 2017 – 31 martie 2017 – 75 % și 01 aprilie 2017 – 30 aprilie 2017 – 100 %, au fost retrase de la SRL „Mono-S-Surugiu” autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional nr. 0301353, nr. 0301354 și nr. 0301355 din 12 iulie 2016, eliberate pentru deservirea rutei nominalizate.

Au menționat că prin cererile prelabile din 02 iunie 2017, 05 iunie 2017 și 13 iunie 2017, au solicitat suspendarea executării deciziilor Agenției Naționale Transport Auto nr. 28 și 29 din 22 mai 2017, cu invitarea la discuții, pentru rezolvarea amiabilă a situației create, precum și anularea deciziilor ca fiind ilegale.

La data de 09 iunie 2017 au primit scrisoarea ÎS „Gările și Stațiile Auto” nr. 568 din 06 iunie 2017, fiind informați că în legătură cu retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane pentru ruta Hîncești 09.00 – Moscova 11.00, din data de 11 iunie 2017 ruta dată va fi exclusă din programul unic de vânzare a biletelor.

Ulterior, la 06 iulie 2017 au recepționat răspunsul Agenției Naționale Transport Auto nr. 02/1-15122 din 30 iunie 2017, prin care cererile prelabile au fost respinse ca neîntemeiate, din motivul neprezentării probelor și înscrisurilor, care ar înlătura vina operatorilor de transport rutier în comiterea încălcărilor prevăzute în art. 39 alin. (16) lit. a) din Codul transporturilor rutiere și respectiv, nu ar exista temei pentru anularea deciziilor nr. 28 și 29 din 22 mai 2017.

Reclamanții au susținut că actele administrative emise sunt ilegale și neîntemeiate, în urma retragerii nelegitime a autorizațiilor de transport rutier de persoane au suportat pierderi materiale și morale, fiindu-le afectată inclusiv și reputația profesională. Astfel, SRL „Mono-S-Surugiu” nu a efectuat circa 6 curse și având în vedere că potrivit certificatului contabil venitul de la o cursă constituia 13 244 de lei, a suportat prejudiciu material în mărime de 79 464 de lei. SC „Gal Transervice” SRL la fel nu a efectuat 6 curse și în consecință, a suportat prejudiciu material în mărime de 167 274 de lei, luând în considerare că venitul de la o cursă era de 27 879 de lei.

Au afirmat că pentru deschiderea și promovarea rutei, operatorii de transport au investit mai mult de un an de zile și astfel, prejudiciul moral cauzat prin afectarea imaginii îl estimează în sumă de 300 000 de lei.

SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu” au solicitat constatarea încălcării legislației de către Agenția Națională Transport Auto la examinarea cererii prelabile și nesuspendarea executării actelor administrative, anularea deciziilor nr. 28 și 29 din 22 mai 2017 privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional pentru ruta Hîncești 09.00 – Moscova 11.00 de la operatorii de transport SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu”, încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul SRL „Mono-S-Surugiu” a sumei de 79 464 de lei cu titlu de prejudiciu material și în beneficiul SC „Gal Transervice” SRL a sumei de 167 274 lei - prejudiciu material, precum și încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul reclamanților a sumei de 300 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost încetat procesul în partea pretențiilor îndreptate împotriva funcționarilor Agenției Naționale Transport Auto - Valeriu Baciuc, Cornel Chitoroagă și Larisa Cernenco, în conformitate cu art. 265 lit. c) din Codul de procedură civilă - reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță.

La 21 ianuarie 2018, reclamantii și-au concretizat pretențiile din acțiune, solicitând constatarea încălcării legislației de către Agenția Națională Transport Auto la examinarea cererii prealabile și nesuspendarea executării actelor administrative, anularea deciziilor nr. 28 și 29 din 22 mai 2017 privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional pentru ruta Hîncești 09.00 – Moscova 11.00 de la operatorii de transport SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu”, încasarea din contul Agenției Naționale Transport Auto în beneficiul SRL „Mono-S-Surugiu” a sumei de 556 248 de lei cu titlu de prejudiciu material (13 244 de lei × 6 curse × 7 luni) și în beneficiul SC „Gal Transervice” SRL a sumei de 1 170 918 lei - prejudiciu material (27 879 de lei × 6 curse × 7 luni), precum și încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantilor a sumei de 300 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea depusă de SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu” a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu” și a fost menținută hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a concluziona astfel, instanțele de judecată au constatat că este neîntemeiată pretenția reclamantilor cu privire la constatarea încălcării legislației la examinarea cererii prealabile și nesuspendarea executării actelor administrative, or, art. 39 din Codul transporturilor rutiere nu prevede obligația Agenției Naționale Transport Auto de suspendare a executării actului administrativ, iar prevederile art. 38 alin. (23) din Codul transporturilor rutiere, invocate de către reclamantii, nu sunt aplicabile speței, întrucât se referă la transportul rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional, însă nu și la cel internațional.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au conchis că operatorii de transport rutier SC „Gal Transervice” SRL și SRL „Mono-S-Surugiu” au comis abaterea prevăzută în art. 39 alin. (16) lit. a) din Codul Transporturilor Rutiere - operatorul de transport rutier nu a efectuat lunar cel puțin 10% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decurs de 3 luni consecutive, fapt ce are ca efect retragerea autorizației de transport rutier prin servicii regulate în trafic internațional.

Prin urmare, instanțele de judecată au evidențiat că la adoptarea deciziilor contestate au fost respectate prevederile legale și procedura de retragere a autorizațiilor, aceasta fiind obiectul unor alte cauze civile examinate în instanțele de judecată. Or, prin hotărârea din 02 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost retrase autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional pentru ruta Hîncești 09:00 – Moscova 11:00 de la SC „Gal Transervice” SRL și prin decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost retrase autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic

internațional pentru ruta Hîncești 09:00 – Moscova 11:00 de la SRL „Mono-S-Surugiu”.

La data de 12 februarie 2019 SC „Gal Transervice” SRL a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 11 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, art. 4, 13, 15, 16 alin. (5) și (6) și art. 19 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006.

Consideră că în speță, temeiurile de retragere a autorizațiilor invocate de către intimata-pârâtă Agenția Națională Transport Auto sunt formale, bazate pe indici, fără o verificare suplimentară și fără emiterea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor depistate, cauzând un dezechilibru între interesul general al societății și protecția drepturilor fundamentale ale individului. Or, la efectuarea controlului respectării condițiilor de autorizare, autoritatea trebuie să țină cont de principiile neadmiterii aplicării sancțiunilor care nu sunt stabilite de lege și tratării dubiilor apărute la aplicarea legislației în favoarea titularului.

Recurenta a invocat că, de către Agenția Națională Transport Auto nu au fost prezentate acte constatatoare care să ateste încălcările sau înscrieri care să fie redactate de către o autoritate cu competență de constatare conform legii. Mai mult ca atât, art. 39 alin. (16) din Codul transporturilor rutiere, aplicat de către instanțele ierarhic inferioare, nu prevede competența Agenției Naționale Transport Auto de a emite decizii privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 noiembrie 2018.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa părților la data de 10 decembrie 2018, potrivit scrisorii de însoțire nr. 12846 (f.d. 234, volumul I) și a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 07 decembrie 2018, la materialele cauzei lipsind date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, SC „Gal Transervice” SRL a indicat că a primit copia deciziei instanței de apel la data de 20 decembrie 2018.

Astfel, recursul, depus la data de 12 februarie 2019 de SC „Gal Transervice” SRL, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Gal Transervice” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de SC „Gal Transervice” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de SC „Gal Transervice” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea Comercială „Gal Transervice” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan